

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ YETENEK
SINAVINA GİREN ADAYLARIN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE
KARŞI TUTUMLARI İLE BENLİK SAYGILARI ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

Atilla BİÇİCİ

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ YETENEK
SINAVINA GİREN ADAYLARIN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE
KARŞI TUTUMLARI İLE BENLİK SAYGILARI ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

Atilla BİÇİCİ

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Başak EROĞLU

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

KABUL VE ONAY

Atilla BİÇİCİ tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Yetenek Sınavına Giren Adayların Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ile Benlik Saygıları Arasındaki İlişkinin incelenmesi” başlıklı bu çalışma, 09.05.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Fuat TANHAN (Başkan)

Yrd. Doç. Dr. Ahmet YAYLA

Yrd. Doç. Dr. Başak EROĞLU (Danışman)

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Doç. Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun 1 Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

09/05/2017

Atilla BİÇİÇİ

ÖZET

BİÇİCİ, Atilla. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Yetenek Sınavına Giren Adayların Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ile Benlik Saygıları Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Van, 2017.

Bu tezin amacı Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği yetenek sınavına giren adayların Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ile Benlik Saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Tarama modelindeki bu araştırmaya 2014-2015 eğitim öğretim yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği yetenek sınavına başvuran 158 erkek 50 kız olmak üzere toplamda 208 aday katılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Benlik Saygısı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, verilerin normal dağılıp dağılmadığını görmek amacıyla, çarpıklık testi uygulanmıştır. Ölçek verilerine ilişkin betimsel istatistikler kullanılmıştır. Ölçek puanları arasındaki ilişki Pearson korelasyon tekniği ile analiz edilmiştir. İkili kategorilerde, bağımsız değişkenler için ‘t’ testi, ikiden fazla kategorilerin bulunduğu değişkenlerde ise, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, benlik saygısı ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Öğretmenliğe ilişkin tutumun yaş, düzenli spor yapma, yerleştirme puanlarına göre Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı (YGS); benlik saygısının düzenli spor yapma, kardeş sayısı ve öğretmenliği seçme nedenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği, diğer demografik özelliklerde anlamlı bir farklılık göstermediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler

Beden eğitimi ve spor, benlik saygısı, tutum.

ABSTRACT

BİÇİÇİ, Atilla. *Relation between self esteem and attitudes towards teaching profession among the candidates who enter the Physical Education and Sport Education ability exam, Master thesis, Van, 2017.*

The aim of this thesis is researching the relation between self esteem and attitudes of candidates teacher towards the teaching occupations among the candidates who are entering the Physical Education and Sport institution exam. In this thesis, relational scanning model is used and the research consist of one hundred fifty eight boys and fifty girls totally two hundred eight condidates who are attending to the Physical Education and sport teaching exam in two thousand fourteen and two thousand fifteen Education and Training. By means of information gathering teal scales of self esteem, attitudes towards teaching occopation and personel information form that is prepared by researchers are used. Analizing the findings, Wrap test is used in order to see wheather the findings distrubuted properly or not. Descriptive statistic are used about scale findings. Relations of scales points is analized Pearson carrelation technique. At binary categories,'t' test is used for independent variable and for more then binory categories one sided variance analysis (ANOVA) tests are used. According to findings it has been showed up a positive and significant relationship between self esteem and attitudes towards teaching. It has been concluded that attitudes towards teaching occupation differs from age, doing sports regularly and the points of entrence exam to higher education (YGS); self esteem is showed difference meaningful according to doing sports regularly, number of sibling and causes of choosing teaching accupation.

Key Words.

Physical education and sport, self-esteem, attitude.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iiiv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vii
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	3
1.3. Önem	3
1.4. Tanımlar	4
1.5. Sayıtlar	5
1.6. Sınırlılıklar	5
2. BÖLÜM: KURAMSAL AÇIKLAMALAR	6
2.1. Öğretmenlik Mesleği ve Önemi	6
2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	7
2.3. Tutum	8
2.4. Öğretmenlik Mesleğinde Tutumun Önemi	11
2.5. Benlik Saygısı	12
2.6. Konuyla İlgili Yapılan Çalışmalar	14
3. BÖLÜM: YÖNTEM	20
3.1. Çalışmanın Modeli	20
3.2. Çalışmanın Evren ve Örneklemi	20
3.3. Veri Toplama Araçları	22
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	22
3.3.2. Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği	22
3.3.3. Benlik Saygısı Ölçeği	23
3.4. Verilerin Toplanması	24
3.5. Verilerin Analizi	24
4. BÖLÜM: BULGULAR	25
5. BÖLÜM: TARTIŞMA	34
6. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	38
KAYNAKÇA	40
EKLER	45
EK-1 Kişisel Bilgi Formu	45
EK-2 Benlik Saygısı Ölçeği	47
EK-3 Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği	48

KISALTMALAR DİZİNİ

YÖK : Yüksek Öğretim Kurumu

YGS : Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı

ÖSYM : Öğrenci, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

KPSS : Kamu Personeli Seçme Sınavı

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo No	Sayfa
Tablo 1. Öğretmenlerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı.....	21
Tablo 2. Ölçeklere Ait Betimsel İstatistikler.....	26
Tablo 3. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları.....	26
Tablo 4. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Yaş Gruplarına Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 5. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Branşa Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 6. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Branşında Milli Sporcu Olma Durumuna Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 7. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 8. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Düzenli Spor Yapma Durumuna Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 9. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Spor Yapma Sıklığına Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 10. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 11. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının YGS Puanına Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 12. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Anne Öğrenim Düzeyine Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 13. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Baba Öğrenim Düzeyine Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 14. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Kardeş Sayısına Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 15. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Puanlarının Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedenine Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 16. Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları.....	29
Tablo 17. Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Yaş'a Göre t Testi Sonuçları.....	29
Tablo 18. Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Branşa Göre t Testi Sonuçları.....	29

Tablo 19.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Branşında Milli Sporcu Olma Durumuna Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 20.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Aile Gelir Düzeyine Göre t Testi Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 21.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Düzenli Spor Yapma Durumuna Göre t Testi Sonuçları.....	30
Tablo 22.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Spor Yapma Sıklığına Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	30
Tablo 23.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	31
Tablo 24.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının YGS Puanına Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	31
Tablo 25.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Anne Öğrenim Düzeyine Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	31
Tablo 26.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Baba Öğrenim Düzeyine Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	31
Tablo 27.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Kardeş Sayısına Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	32
Tablo 28.	Benlik Saygısı Ölçeği Puanlarının Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedenine Göre ANOVA Testi Sonuçları.....	32
Tablo 29.	Benlik Saygısı ile Öğretmenliğe İlişkin Tutum Arasındaki İlişkiye Ait Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	33

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmadaki problem, amaç, önem tanımlar, sayılılar ve sınırlılıklarla ilgili bilgilere yer verilmiştir.

1.1. Problem

Öğretmenlik mesleği; eğitim-öğretim kurumlarında her yaş kademesindeki bireylere planlı bir şekilde istendik öğrenme yaşantıları kazanmalarını sağlayan kutsal bir meslektir. Bu meslek üstlendiği sorumluluk bakımından toplumun beklentileri ile kazanılması gereken davranışlar dikkate alındığında, toplumu her yönüyle etkileme gücüne sahip bir meslektir. Öğrencilerin yetiştirildiği, onların yeteneklerinin keşfedildiği, onlara eğitim veren öğretmen olarak adlandırılan kişilerin dahil olduğu meslek grubunda adıdır. Öğretmenlik mesleğini ve mesleğin içerdiği etkinliklere yönelik davranışları bilmek meslek hayatındaki başarıyı artıracaktır (Erkuş, Sanlı, Bağlı ve Güven, 2000).

Öğretmen; Toplumun kalkınması için becerikli insanların yetiştirilmesinde, toplumdaki huzurun sağlanması, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında; kültürel değerlerin yeni nesillere aktarılmasında en önemli görevi üstlenmektedir. Öğretmen yapıcı, yeni düşüncelere açık, insan haklarına saygılı, özverili, çevreye güven veren, insan sevgisiyle dolu bir kişiliktir. Öğretmenlerin birer toplum mimarı ve insan karakterini şekillendiren sanatçı olduklarını söylemek mümkündür (Özden, 1999). Böyle önemli bir göreve sahip olan öğretmenler öğretmenlik mesleğini çok iyi bilmeleri ve üstlendikleri sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirmeleri gerekir.

Beden eğitimi öğretmenleri ise bireylerin fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişimini sağlamak, günlük yaşama ve iş yaşamının koşullarına hazırlamak, ulusal bilinç ve yurttaşlık duygularını kuvvetlendirmek amacı ile yapılan düzenli ve metotlu çalışmalarını öğrencilere aktaran kişidir (Yalçın, 1995).

Çalışmadaki kavramlardan biri olan tutum; kişilerin çevresindeki olay ve durumlara gösterdiği refleks diyebiliriz. Tutum öncelikle toplumun bakış açısıyla davranışları; ikinci olarak bir tepki davranışına hazır olmayı; üçüncü olarak duyuşsal ve bilişsel öğeleri akla getirir. Tutumun oluşumunda bilgi birikimi, inanç ve duyguların düzenli bir şekilde örgütlenmesiyle oluşur (İnceoğlu, 1993).

Öğretmenlerin mesleklerine karşı pozitif tutuma sahip olması, görevlerini eksiksiz yerine getirecek ve öğrencilerine karşı pozitif tavırlar sergileyecek, yaratıcı düşünüp yenilikleri öğrenme ortamına aktaracak, pozitif tutumları davranışlarına ve yüz ifadelerine yansıyacak ve bu şekilde öğrencilerle daha iyi iletişim kuracaktır. Bu nedenle öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde mesleğine karşı pozitif tutumlar geliştirecek şekilde yetiştirme ortamlarının oluşturulması gerekmektedir (Çeliköz ve Çetin, 2004). Bireylerin yaşamlarındaki psikolojik baskı ve sorunlar tutumlarıyla doğrudan ilişkilidir. Kişinin benliği, kendisine ilişkin tutumlarından oluşur. Bu bakımdan tutumun iç ve dış öğeleri olduğu benlik kavramı ile ilgili olanın iç öğelerden oluştuğunu söylemek mümkündür (Baymur, 1994).

Benlik saygısı: bireyin kendisini her yönüyle değerlendirerek çevresine göre karşılaştırıp ulaştığı veya ulaşmadığı, onayladığı veya onaylamadığı kabul veya ret durumudur. Birey kendisini çevresine göre veya kendisine göre yeterli, yetenekli, önemli ve değerli görüyor ve onaylıyorsa benlik saygısı da yüksek olmaktadır. Yani aslında benliğine olan kabul düzeyi onun öz saygısını ifade etmektedir (Yavuzer, 2000). Benlik saygısı kişiliğin önemli bir parçası olarak, bireyin hayatının tüm yönlerini etkileyerek onun davranışlarına yön verebilmektedir (Parmaksız, 2011).

Benlik saygısının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlar üzerinde etkileri düşünüldüğünde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu yetenek sınavına giren adayların bu çalışmaya katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların günümüzde nasıl olduğu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisi olmaya aday olan bireylerde nasıl olduğu, söz konusu tutumların benlik saygısı ile ilişkilerinin değerlendirilmesi ve araştırılmasına ihtiyaç vardır. Bu nedenle bu tür araştırmalar yapmak eğitim camiasına, öğretmen yetiştiren kurumlara, öğretmen adaylarına ve öğrencilere katkı sağlayacaktır.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi ve spor öğretmenliği sınavına giren adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile benlik saygıları arasındaki ilişkinin demografik(yaş, cinsiyet, branş, braşında milli olma, aile gelir düzeyi, düzenli spor yapma, mezun olunan lise türü, YGS puanı, anne öğrenim durumu, baba öğrenim durumu, kardeş sayısı, öğretmenliği tercih nedeni) özellikler açısından incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

- 1- Adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ne düzeydedir?
- 2- Adayların benlik saygıları ne düzeydedir?
- 3- Adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile benlik saygıları arasında ilişki var mıdır?

1.3. Önem

Bir kişinin bir nesne ya da uyarana karşı tutumunu bilmek, o kişinin ilgili nesneye karşı davranışının da ne olacağını tahmin etmemizi sağlayacaktır. Çalışmamızdaki adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve benlik saygıları bu kutsal mesleğe ne derece tutuma sahip oldukları ve benlik saygılarının ne düzeyde olduğu bilmemiz son derece önemlidir. Öğretmen yetiştirme programlarında öğrencilere kazandırılacak özellikler onların mesleki yaşamdaki davranışlarının daha etkili olması sağlayacaktır. Öğretmenlik mesleğini uygulayacak olan kişilerin bu mesleğin gerekliliklerini daha etkili biçimde yerine getirebilmelerinin koşullarından biri de mesleğe yönelik tutumlarının pozitif ve benlik saygılarının yüksek olmasıdır. Sınava giren adayların mesleğe karşı tutumlarının belirlenmesi bu adayların öğrenim yaşantılarında ne tür tutumların kazandırılması gerektiği konusunda bilgi verecektir (Üstüner, 2006).

Öğretmenlerin yetiştirilmesinde öğretmen tutumları ve benlik saygıları, üzerinde önemle çalışılması gereken bir konulardır. Bütün diğer bilimler somut konular üzerinde çalıştığı halde öğretmen karmaşık bir yapıya sahip olan insan ve onun davranışlarıyla ilgilenmektedir. Öğretmen meslek bakımından taşıdığı sorumluluk çok önemlidir (Semerci ve Semerci, 2004). Bu nedenle;

- Adayların genel olarak mesleki tutumları ve bu tutumlar üzerinde etkili olan değişkenlerin tespit edilmesi,
- Adayların benlik saygıları ve etkili olan değişkenlerin tespit edilmesi,
- Adayların ilişkin tutum ile benlik saygıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi,
- Adayların ilişkin tutum, benlik saygısı ve aralarındaki ilişkinin sonuçlarına göre yeni çalışmalara ışık tutacağı,
- Adayların mesleki tutumlarının iyileştirilmesi, benlik saygılarının geliştirilmesi ve dolaylı olarak öğrencilerin daha iyi eğitim almasının önündeki engellerin kaldırılacağı bu araştırmanın önemini oluşturmaktadır.

1.4. Tanımlar

Araştırmanın konusunu oluşturan dört temel kavram vardır. Bu kavramlar,

Öğretmenlik mesleği: Eğitim-Öğretim kurumlarında her yaş kademesindeki bireylere planlı bir şekilde istendik öğrenme yaşantıları sağlayan meslektir.

Beden eğitimi: Bireylerin fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişimini sağlamak, günlük yaşama ve iş yaşamının koşullarına hazırlamak, ulusal bilinç ve yurttaşlık duygularını kuvvetlendirmek amacı ile yapılan düzenli ve metotlu çalışmaları tümüne denir.

Tutum: Tecrübe veya deneyimlerden oluşan davranış biçimleridir. Bireyin yetişme şekli ve hayat boyu kazandığı tecrübelerden oluşur ve bireyi diğer bireylerden ayıran bir özellik halini alır. Tutumlar, bireylerin kendilerini ifade ediş biçimleri olarak da tanımlayabiliriz.

Benlik saygısı: Kişiliğin temelinde bulunan ve bireyler için çok önemli olan algılar, duygular, düşüncelerin bütünü olarak tanımlanır.

1.5. Sayılılar

1. Adaylar ölçekleri samimi, içten ve doğru bir şekilde yanıt verdikleri varsayılmıştır.

2. Ölçeklerin benlik saygısı ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumu ortaya çıkarabilecek özellikte olduğu varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Bu çalışma 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Spor Öğretmenliği Yetenek Sınavına başvuran adaylarla sınırlıdır.

2. Bu çalışma ölçeklerdeki sorularla sınırlıdır.

2. BÖLÜM

KURAMSAL AÇIKLAMALAR

Araştırmanın bu bölümünde öğretmenlik mesleği ve önemine, beden eğitimi ve spor öğretmenliğine, tutumlara, öğretmenlik mesleğinde tutumların önemine ve benlik saygısıyla ilgili ulusal ve uluslararası alanda yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Öğretmenlik Mesleği ve Önemi

Meslek, toplumlardaki ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmelerin gerektirdiği bir iş bölümüdür. Kişilerin ilgi ve yeteneği ile sosyal etkinliklere katılma gereksinimi ve toplumun kişilerden sosyal ve ekonomik yaşamda sorumluluk yüklenmesi sonucu ortaya çıkan bir yaşamsal etkinlik olgusudur. Günümüzde mesleklerin bazı koşulları vardır. Bu koşullar, tanımlanmış bir alanda hizmet verme, uzmanlık bilgisi, örgün eğitimden geçme, mesleki kültüre sahip olma, giriş denetimi, meslek ahlakı, meslek kuruluşuna sahip olma, toplumca meslek olarak tanınma olarak sıralanabilir. Toplumsal yaşamın ihtiyacı olan nitelik ve nicelikte insan gücü mesleklerin oluşmasına neden olmaktadır. Ülkemizde öğretmenlik mesleği bu koşullar açısından irdelendiğinde, koşulların çoğunu sağladığı görülmektedir (Erden, 2001). Toplumu aydınlık geleceğe taşıyacak ve yenilikçi, demokrat toplum idealini sağlayacak en önemli meslek gurubu öğretmenlerin oluşturduğu öğretmenlik mesleğidir. Günümüzde toplumsal değişimlerin arttığı, bilim ve teknolojinin çok çabuk geliştiği bireyleri bu değişen ve gelişen durumlara uyum sağlamasına yardımcı olacak öğretmenlerdir. Bu da öğretmenlik mesleğinin önemini bizlere açıklıyor.

Öğretmenlik mesleği; kendine has özel bilgi, beceri ve kendine has teknikleri olan bir meslektir. Türkiye’de 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. Maddesinde öğretmenliğin ‘‘ Devletın eğitim öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel ihtisas mesleği’’ olduğu ifade edilmiştir. Bu meslek genel kültür, özel alan bilgisi ve pedagojik formasyonla sağlanır. Öğretmen güvenilir kişidir, yedek velidir, öğrenci danışmanı, meslektaş ve toplumsal katılımcıdır. Bir ülkenin geleceğinin mimarlarıdır. Mühendisini, doktorunu, avukatını, öğretmenini, askerini, polisini,

şoförünü, kısacası toplumun her kesiminde hizmet veren insan gücünü yetiştirenler hep öğretmenlerdir. Ülkelerin kaderlerinde öğretmenler çok önemli roller oynar. Bir ülkenin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, toplumun kültür ve değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında öğretmenlerin başrolü oynar. Yeni nesillerin niteliği de hiç kuşkusuz onu yetiştiren öğretmenlerin niteliği ile özdeşdir. Kısaca öğretmen, insan mimarı, insanın kişiliğini biçimlendiren bir sanatkâr olmaktadır.

Öğretmenliği tercih edenler mesleğin temel özelliklerini bilerek, benimseyerek ve yeteri düzeyde kavrayarak öğretmenliğe talip olmaları gerekir. Her meslekte olduğu gibi öğretmenlikte de kendine has bazı özellikler vardır. Adayların mesleğin pedagojik formasyonu, zihinsel ve fiziksel becerileriyle birlikte, insan sevgisini, eğitim öğretimi sevmesini, özverili, istekli olmaları gerekir. İnsan sevgisini merkezde olduğu, insanların yeni şeyler öğrenerek gelişmesinden haz alan, güçlü bir iradeye sahip, dayanıklı, güler yüzlü, sempatik, insanlar öğretmenlik mesleğini seçtiğinde başarılı olacak aynı zamanda yetiştirdikleri öğrencilerin de hem akademik hem de sosyal yönden başarılı olmalarına katkı sağlayacaklardır (Bayhan, 2009).

Gelişmiş toplumların gelişim süreçlerine baktığımızda eğitimin ve onun en önemli ögesi olan öğretmenlerin yerini açıkça görmekteyiz. Bir ülkenin en büyük zenginliği sağlıklı ve eğitilmiş insan gücüdür. Gençlerine nitelikli eğitim veren uluslar geleceğe güvenle yürümekte ve kısa sürede kalkınmaktadır.

2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Beden eğitimi ve spor; kişinin zihinsel, ruhsal ve fiziksel özelliklerini, yaşın ve genetik yeterliliğin gerektirdiği verim gücüne ulaştırmak amacıyla yapılan etkinlikler bütünüdür (Morpa, 2005). Bu tanımdan yola çıkarak eğitim öğretim yapılan okullarda beden eğitimi öğretmenin mesleki görevleri; ders uygulamaları, okul içi ve okul dışı faaliyetlerini kapsayan spor kolu çalışmaları ile izcilik faaliyetleri, beden eğitimi dersi kapsamında kullanılan alanın bakımı ve okul dışı faaliyetlerle ilgili diğer hususlar olmak üzere beş bölümde toplanabilir (Harmandar, 2004). Nitelikli bir beden eğitimi öğretmeni dersleri mevsim şartlarına, saha ve malzeme imkânlarına göre düzenleyerek,

ders dışı çalışmalarda öğrencilerin aktif olarak katılacağı spor karşılaşmaları düzenler. Mesleki özellikleri ile çevresine örnek olur, beden eğitimi ders kazanımlarının belirlediği hedeflere ulaşır, okul yönetimiyle ekip çalışması yaparak oyun ve spor alanları hazırlayarak ders araç gereçleri temin eder ve bu alanların temizlik ve düzenine özen gösterir (Harmandar, 2004). Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni olmak için öncelikle bireyin Yükseköğretime Geçiş Sınavı’ndan (YGS) yeterli puanı elde etmesi, devamında her üniversitenin farklılık gösteren yetenek testini geçmesi gerekmektedir. Yetenek testlerinde yer alan bazı örnekler; sürat, beceri-koordinasyon, dayanıklılık, bacak kuvveti, esneklik örnek verilebilir. Bu becerileri istenilen seviye ve zamanında yapmak amacı ile adaylar bir yıl süren spor kurslarına gitmektedir. Üniversiteler yukarıda bahsedilen testlerde başarılı ile olan adayları Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından belirlenen program çerçevesinde dört yıl süren eğitim alır ve başarılı olduklarında öğretmenlik diplomasını kazanırlar. Bu kazanılan diploma öğretmenliğe atanmak için yeterli kriter değildir. Eğitimini tamamlayan öğretmen adayları tekrar bir sınava tabi tutulur ve Öğrenci, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından düzenlenen Kamu Personel Seçme Sınavı’na (KPSS) girerek başarılı olmaya çalışırlar. KPSS’de aldığı puan branşı açısından geçme kriteri belirlenmemiş olmasına rağmen, sınavdan aldığı puan yükseldikçe öğretmen adaylarının atanma olasılığı da artar.

2.3. Tutum

Allport tutumu *“yaşantı ve deneyimler sonucu oluşan, ilgili olduğu bütün obje ve durumlara karşı bireyin davranışları üzerinde yönlendirici ya da dinamik bir etkileme gücüne sahip duygusal ve zihinsel hazırlık durumu”* olarak tanımlamaktadır (Taşkın ve Hacıömeroğlu, 2010). Bireyin yetişme şekli ve hayat boyu kazandığı tecrübelerden oluşur ve bireyi diğer bireylerden ayıran bir özellik halini alır. Tutumlar, bireyin kendisini ifade ediş biçimi olarak da tanımlanabilmektedir. Diğer bir yaklaşıma göre ise tutum, organize olmuş duygu ve davranışlardır. Bu duygu ve davranışlar bireyin nesne, olay ya da kişilere karşı davranışlarını biçimlendirir (Şimşek, Akgemci ve Çelik, 2010).

Tutum kavramının tanımları incelendiğinde, farklı yaklaşımlar bulunmasına karşın genel kabul gören yargı; toplumsal olgulara karşı gösterilen ön eğilim olduğu

yönündedir. Tutum duygusal, bilişsel ve davranışsal bir bütün olmakla birlikte bir tetikte olma durumunu ifade etmektedir (Sandıkçı, 2011).

Tutumlar doğuştan gelmezler, öğrenme yoluyla sonradan kazanılırlar (Özalp, 1997). Tutumların edinilmesi de öğrenme süreci içinde olur. Tutumlarımızın önemli bir bölümü yaşamın ilk yıllarında elde edilmekle birlikte, gelişimi yaşam boyunca devam eden bir süreçtir. Bireyin tutumu olumlu ve ya olumsuz olması çevreyle ilişkiler önemli ölçüde etkiliyken bunların edinilen tecrübelerin katkısı büyüktür (Şerif ve Şerif 1996).

İnsan davranışları üzerinde tutumun etkili olduğu bilinen bir olgudur. Ancak tutum ile davranış arasında bir ilişki olduğu da her zaman geçerli olmayabilir. Bildiğimiz tutum her kişide ve her yerde aynı davranışları meydana çıkarmayabilir. Yakın veya uzak çevrede yer alan herhangi bir bireyin davranışının önceden kestirilmesi isteniyorsa, öncelikle olası tutumlar ölçmeye çalışılmalıdır

Toplumsal bir olgu olarak değerlendirilmesi gereken tutum, tanımlardan anlaşıldığı üzere üç bileşene sahiptir. Bu bileşenlerin dengeli ve birbirleri ile tutarlılık içinde olmaları, sağlıklı ve güçlü bir tutumun oluşmasını sağlamaktadır. Bu da, tutumun bileşenleri arasında iç tutarlılık olmasını gerektirmektedir (Sandıkçı, 2011).

Bireyin başta toplumsal öğeler olmak üzere bir objeye yönelik algısı bilişsel, duygusal ve davranışsal yargılara göre şekillenmektedir. Bilgi, duygu ve davranışa bağlı süreçler sonrasında bireyde objeye yönelik bir tepki oluşur. Bu tepki bir ön koşullanmadır ve geleceğe dönük olarak, ilgili objeye yaklaşma ya da uzaklaşma kararını belirlemektedir (Afacan, 2010).

Bilişsel unsur: Bilişsel unsurların dayanağı inançlardır. Bir objenin yararlı ya da zararlı olduğu yönündeki inanç, o objeye yönelik tutumun bilişsel bileşenini oluşturmaktadır (Baltacı, 2008). Tutumun konusu olan objeye yönelik bilgi, deneyim ve düşünceler de bilişsel unsurun oluşmasında rol oynamaktadır.

Bireyin tutuma konu olan objeye yönelik olan inançları, düşünceleri ve bilgi yapıları bilişsel unsuru oluşturmaktadır. Tutuma konu olan obje hakkında sahip olunan bilgi öncelikle duyguları ve sonrasında davranışları etkilemektedir. Tutumun

bileşenlerinden bilişsel unsurun bu özelliği, onu tutumun oluşum sürecinde ilk aşamaya yerleştirmektedir (Konuk, 2011).

Duygusal unsur: Objeye yönelik duyguların olumlu ya da olumsuz olması tutumu etkileyen önemli bir bileşendir. Duyguların oluşmasında obje kaynaklı uyarıcılarla yaşanmış olan deneyimler, bireyin değerler sistemi ve objenin birey açısından yararlılık durumu etkindir. Objeye kaynaklı uyarıcılarla yaşanmış olan deneyimlerin olumlu olması, bireyin objeye yönelik olumlu duygulara sahip olmasına neden olmaktadır. Bunun yanında objenin birey tarafından yararlı olarak görülmesi de objeye yönelik olumlu tutumun ortaya çıkmasına neden olacak olumlu duyguları pekiştirmektedir. Duygular bilişsel unsura oranla daha az karmaşık ve oluşum süreci daha sadedir. Yapısındaki bu sadeliğe karşın bir objeye yönelik olumlu ya da olumsuz güçlü duyguların değişmesi oldukça zordur (Baltacı, 2008).

Tutumun oluşmasını etkileyen üç unsurun farklı oranlarda etkileri söz konusudur. Bunlardan sevmeye, hoşlanma gibi duygusal tepkileri ifade eden duygusal unsurun diğerlerine göre ağırlıklı etkiye sahip olması, ortaya çıkan tutumun değişmesinin zor olmasına neden olmaktadır (Konuk, 2011).

Davranışsal unsur: Bireyin bir objeye karşı olumlu ya da olumsuz inanç ve bilgisi sonucunda ortaya çıkan ve bunlara bağlı olarak olumlu ya da olumsuz davranış sergilemeye hazır olma durumudur. Tutumun davranışsal unsurunun olumlu olması, ilgili objeye karşı ilgili, yakın, destekçi ya da yardımsever davranışlar sergilemesine neden olmakta iken; olumsuz olması durumunda aynı objeye karşı ilgisiz, uzak, eleştirici ve hatta zarar verici davranışlar sergilemesine neden olmaktadır (Baltacı, 2008).

Davranışsal unsur bireyin tutumundaki, kaynağı düşünce ve duyguları olan eğilimleri ifade etmektedir. Tutumun davranışsal bileşeni bir eğilim olup, her zaman tutuma kaynaklık eden duygu ve düşünceler doğrultusunda davranış gösterilmesi ile sonuçlanmayabilir. Buna karşın bireyde ilgili duygu ve düşüncelere bağlı olarak hareket etme eğilimi bulunmaktadır (Konuk, 2011).

2.4. Öğretmenlik Mesleğinde Tutumun Önemi

Mesleğe karşı tutumlar, o mesleği icra ederken sergilediği davranışları belirleyen eğilimleridir. Bu eğilimler; değerleri, davranışları, ilgileri, ihtiyaçları gibi kişilik özellikleri oluşturur (Küçükahmet, 1976).

Tutumun eğitim-öğretimdeki yararı tutumun etkisini ortaya çıkarabilen davranışların önemli olmasıdır. Öğretmen ders işlerken öğrencilere davranışlarıyla olumlu tutum sergilerse öğrenciler o dersi sever ve başarılı olmaları beklenir. Öğrencilerin başarısı da öğretmenin başarısıdır. Şüphesiz eğitimin olmazsa olmazı olan öğretmenlerin mesleki tutumları çok önemlidir. Öğretmenin olumlu tutumu başarısını doğrudan etki edecek unsurdur (Şenel, Setrelin, Kılıçaslan ve Köksal, 2004). Öğretmenlerin, bir duruma, eşyaya ya da insana karşı tepki göstermeye hazır olmaları öğrencilerini etkilemektedir. Özellikle öğretmenlerin, öğrencilere ve okul çalışmalarına karşı tutumları, öğrencilerin öğrenmesine ve kişiliğine geniş ölçüde tesir etmektedir. Öğretmenlerin bu tutumları sınıf atmosferinde öğretmen öğrenci ilişkileri ile anlamlı bir şekilde bağlantılıdır ve öğrencilerin gelişimini geniş ölçüde bu tutumlardan etkilenmektedir (Küçükahmet, 1976).

Öğretmen camiasının mesleğe ilişkin tutumları, mesleki davranışlarının en güçlü sebeplerinden birisi olması nedeniyle onların mesleği kavrayış biçimini yansıtır. Bu sebeple öğretmenlerin üniversitedeki yılları, eğitim öğretim yaşantıları, kendi meslek düşüncelerini oluşturmaktadır ve bu yaşantılar mesleğe karşı pozitif tutumlar kazandıracak şekilde hazırlanması gerekir. Öğretmenler, öğrencilik yıllarında mesleklerine ilişkin olumlu tutumlar kazanacak şekilde yetiştirilebilirlerse, mesleklerini icra ettiklerinde, öğrencilere pozitif davranışlar sergilerler, araştıran, yaratıcı düşünen ve yenilikleri öğrenme ortamından hayatlarına kolayca aktarırlar, pozitif tutumlar vucüd diline yansır ve öğrencileri derse karşı konsantre ederler, öğrencilere samimi davranırlar, katı kuralcı olmazlar, zamanlarını daha etkili ve verimli kullanırlar, mesleklerini sevip en iyi şekilde icra ederler, mesleklerini zevkle yaparlar, öğretmenin görevini, sorumluluğunu ve rollerini en iyi şekilde yerine getirirler (Çeliköz ve Çetin, 2004).

Toplumları oluşturan kişilerin tutumları öğretmenlerin tutumları ile örtüşür. Öğretmen; yaşadığı ortamı benimseyen, o ortamın bilgi birikimiyle ilerisinde olup, toplumu yönlendirme görevini yapmalıdır. Araştırmacı, sorgulayıcı, sürekli ilerisi için kısa ve uzun vadeli planlar yapan, bilim ve teknolojiye önem veren, yaşadığı çağa uygun davranarak daha ilerisi için çalışan, her türlü gelişmeye açık bireylerin yetiştirilmesi öğretmenlerin bu konulardaki kişiliği ve davranışlarıyla yakından ilgilidir(Özkan, 2004)

Öğretmen böyle hayati öneme sahip konulara direk etkisi düşünüldüğünde, öğretmenlerin kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirmeleri beklenir. Öğretmenliği sevmeye, saygı duymaya ve benimsemeye özelliklerini kapsayan tutumların üzerinde durup yerine getirmeleri gerekiyor (Pehlivan, 2010).

2.5. Benlik Saygısı

Belirli kişilik özelliklerine sahip öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumları daha olumlu olur. Tutumların bireyin psikolojik dünyasının tuğlaları olarak nitelendirilir ve tutumların uzun süreli olması öğretmenlerin davranışlarını belirler (Şenel, Setrelin, Kılıçaslan ve Köksal, 2004).

Benlik hayatımızın en önemli taraflarından biridir. Kişiliğin temelini oluşturan, birey için anlamlı olan algısı, duygusu, düşüncelerinin tamamı olarak tanımlanır. Bireyin kendisini nasıl gördüğü, kendine ne kadar değer biçtiğini anlatır. Kişinin toplumda belirlediği rolü oynayabilmesi, sağlıklı ve mutlu bir hayat sürdürebilmesi, toplumda iyi bir yer edinebilmesi, sağlıklı bir benlik gelişimi ile olur. Kişiliğin en önemli boyutunu da benlik oluşturmaktadır (Abbasoğlu, 2011).

Benlik saygısı kişinin kendisini olduğu gibi görmesi varlığından ve kendinden memnun olmasıdır. Kendine önem veren, olumlu düşünen, beğenen ve beğenilen gibi düşüncelere sahip olma olarak ifade edilmektedir. Ericsson, benlik saygısının çeşitli aşamalarda yaşamı etkileyen psikolojik, sosyal ve fiziksel bir olgu olduğu, doğumdan başlayıp, gelişmesini ergenliğe kadar sürdürdüğünü ifade etmiştir (Türedi, 2015).

Benlik saygısı kişinin kendi kendine geliştirdiği olumlu tutum, kendisine güvenen ve kendisini kabul eden bir kavramdır. Kişinin toplumdaki davranışlarını

etkileyen, karşılaştığı sorunlar karşısında gösterdiği tepkileri belirleyen önemli bir yapılanmadır. Davranışların niçin, neden ve sonuçları etkilemesi açısından önemlidir (Örgün, 2000).

Benlik saygısını oluşturan duygusal, zihinsel, bedensel ve toplumsal öğeleri bulunmaktadır. Bireyin kendine değer vermesi, yetenek, beceri ve bilgilerini sergileyebilme, başarılı, toplumun ilgisini çekme, toplumun sevgisini kazanma, kabul görme, fiziksel özelliklerini benimseme, benlik saygısının oluşumu ve gelişimi açısından önemli etkenlerdir (İzgiç ve Akyüz, 2001).

Benlik saygısı; kişinin kendisini dış görünüşüyle, yeterlikleriyle, sınırlılıklarıyla, yetenekleriyle içinde bulunduğu kültürden ve geçmiş yaşantılarından etkilenme biçimiyle, aile yaşamındaki konumu ve çevresiyle olan ilişki biçimiyle birlikte değerlendirmesi olarak ifade edilebilir (Karadağ, Güner, Çuhadar ve Uçan, 2008).

Birey kendini diğer insanlardan önemsiz olarak algılıyor ise, bu algı ebeveynlerin tutum ve davranışları ile edinir. Sürekli olarak başkalarıyla karşılaştırdığı, çocuğunun potansiyelini eksik gördüğü, iletişimin eksikliği ya da yetersiz olduğu ailelerde benlik saygısı sağlıklı bir gelişim gösteremez. Anne-babalar kendilerine saygı duyuyor, çocukları ile olumlu bir iletişim kurabiliyorlarsa ve çocuklarına güven verebiliyorlarsa çocuklar olumlu benlik saygısı geliştirebilirler. Başka bir deyişle anne-babası tarafından değerli olduğunu hisseden çocuklar benlik saygılarını geliştirebilirler (Kasatura, 1998).

Yüksek benliğe sahip olan kimseler, kendilerine, gerçekçi hedefler koyabilen, bunları gerçekleştirebilen yetenekli bireyler olarak algırlar, becerilerinin yanında emekleriyle büyük başarılar elde ederler. Kendilerini otokontrol ederler, başarısız olduklarında daha fazla çalışmak için motive olur ve başkalarını suçlamayı tercih etmezler (Yavuzer, 2004).

Gerçekçi olan bir benlik algısına sahip kişilerin gelecek beklentileri ulaşılabilir hedeflerdir. Bu kişiler yoğun çalışma temposuna karşı daha dayanıklıdır ve yaşantılarında yoğun çalışma temposu ile başa çıkar, işlerinde daha başarılı olurlar. Gerçekçi olan benlik algısına sahip kişiler çalışma ortamlarında işlerini kendi görüşleri

ile yapmakta, işleri konusundaki riskleri alır daha iyi anlar, kavrar ve başarılı olurlar. Bu kişiler algılamada ve öngörülerine güvenmekte, özel yaşamı ve çalışma yaşamında kişisel gayreti sonucu başarılı olacağına inanırlar. Yine bu kişiler; davranışlarına, olaylar karşısındaki tepkilerine ve verecekleri kararlara güvenirler, farklı düşüncelere saygı gösterir ve yeni yaklaşımlarda kararları kendileri belirler (Bayat, 2003).

2.6. Konuyla İlgili Yapılan Çalışmalar

Kaya (2004) Beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarını incelediği çalışmasında tutumların sınıf ve en uzun süre ikamet edilen yere göre farklılaştığı; cinsiyet, aile gelir düzeyi ve bölüm seçme nedenine göre farklılaşmadığı sonuçlarını elde etmiştir.

Aslan ve Akyol (2006) Anaokulu bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumları ile benlik saygılarını inceledikleri çalışmada sınıf düzeyinin tutum ve benlik saygısı üzerinde etkili olmadığı; öğretmenliği tercih nedenlerinin, ailede öğretmen olmasının etkili olduğu sonuçları elde edilmiştir.

Bodur (2006) Eğitim fakültesi programlarının öğretmenlik tutumlarına etkisini incelediği çalışmasında bölümlere ve sınıf düzeyine göre tutumların farklılık gösterdiği bulgularını elde etmiştir.

Ayarcı (2007) Sosyal bilgiler bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarını incelediği çalışmasında genel olarak öğretmenliğe ilişkin tutumlarının yüksek olduğu görülmüştür.

Aysu (2007) Anaokulu bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarını incelediği çalışmasında okunan bölümün tercih nedenlerinin, bölümden memnun olma durumunun öğretmenlik tutumunu etkilediği; sınıf, yaş, mezun olunan lise türü, anne-baba öğrenim düzeyleri ile ebeveynlerin öğretmen olma durumunun öğretmenliğe ilişkin tutumları üzerinde etkili olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Akbaş (2008) Meslek liselerinde görevli öğretmenlerin öğretmenliğe ilişkin tutumları incelediği çalışmasında öğretmenliğe ilişkin tutumların orta düzeyde olduğu

ve öğretmenliğe ilişkin tutumların sadece cinsiyet ve evlilik süresine göre farklılaştığı sonuçlarını elde etmiştir.

Çelik (2008) Anadolu liselerinde görev yapan öğretmenlerin öğretmenlik tutumlarını incelediği çalışmasında tutumların orta düzeyde olduğu ve demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık görülmediği sonuçlarına ulaşmıştır.

Bayhan (2009) Sınıf öğretmenlerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarını incelediği çalışmasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyinin orta düzeyde olduğu; cinsiyet, medeni durum, mezun olunan okul türü, kurumdaki hizmet süresi değişkenlerine göre farklılaşmadığı; yaşça büyük olan ve öğretmenlikteki hizmet süresi fazla olanlar lehine anlamlı farklılık görüldüğü bulguları elde edilmiştir.

Gürsoy (2009) Okul öncesi öğretmenlerinin benlik saygılarının öğretmenlik tutumları üzerindeki etkisini incelediği çalışmasında benlik saygılarıyla öğretmenliğe ilişkin tutumları olumlu yönde ilişkisi olduğu görülmüştür.

Çeliköz (2010) Giyim ve tasarım bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe mesleğine ilişkin tutumlarını incelediği çalışmasında giyim ve tasarım bölümü okuyan öğrencilerin mesleğe ilişkin olumlu tutuma sahip oldukları; diğer değişkenlerin ve tercih sıralamasının tutumlar üzerinde etkili olduğu, sınıf, ebeveyn eğitim düzeyi, aylık maaşı ve aile fertlerinde öğretmen durumlarına göre anlamlı farklılık olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Çiğdem (2010) Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumları incelediği çalışmasında öğretmenliğe ilişkin tutumların genel olarak olumlu düzeyde olduğu; cinsiyet ve akademik başarıya göre tutumların farklılaştığı; mezun olduğu okul türü ile sınıf düzeyinde farklılık olmadığı görülmüştür.

Eş (2010) İlkokul(sınıf) bölümünde okuyan üniversite öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmasında öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların olumlu düzeyde olduğu; tutumların cinsiyet, sınıf, barınma durumu, aylık gelir, yerleşim birimi, baba ve anne mesleklerine göre farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Pehlivan (2010) Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarını incelediği çalışmasında ölçek puanları kız öğrenciler, baba tahsil durumu yüksek olanlar lehine daha olumlu olduğu; anne eğitim düzeyi, anne-baba meslekleri, aile gelir durumu değişkenlerine göre farklılık olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Abbasoğlu (2011) Yetenek sınavı ile beden eğitimi bölümünü kazanmış öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumların olumu, benlik saygılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışmada ayrıca öğretmenliğe ilişkin tutumların okul başarısına göre; benlik saygısı ise şube, ebeveyn tahsil durumu, akademik başarı ve gelir durumlarına göre farklılaştığı sonuçlarını elde etmiştir

Coşkun (2011) Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerini incelediği çalışmasında ailelerin yerleşim yerine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların farklılaştığı; diğer demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık olmadığı bulgusunu elde etmiştir.

Eroğlu (2011) Öğretmen uygulamalarında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının etkilerini incelediği çalışmasında mesleğe yönelik tutumların yeterli düzeyde olduğu; okuduğu bölümden memnuniyet, anne ve baba öğrenim düzeyi, mesleği tercih nedenlerinin mesleğe yönelik tutum üzerinde etkili olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Sandıkçı (2011) Beden eğitimi ve spor bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe yönelik tutumlarının incelendiği çalışmasında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının okul başarısına göre farklılaştığı; diğer demografik özelliklere göre farklılığın olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Taşgıt (2012) Beden eğitimi ve spor bölümünde okuyan öğrenciler ile diğer bölümde okuyan öğrencilerin benlik saygılarını incelediği çalışmasında benlik saygısının sınıf, spor yapma durumu, baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık olduğu; anne eğitim düzeyine göre farklılık olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Aşıcı (2013) Eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları ile gerçekleştirdiği çalışmada cinsiyet, eğitim alanı, sınıf, mutluluk durumu, anne tahsil durumu, algılanan ebeveyn tutumu, psikolojik sorun yaşama durumuna ilişkin benlik saygısının farklı olduğu; yaş, yaşadığı yer, kardeş sayısı, baba eğitim düzeyi, ebeveyn meslek durumu, ailenin gelir düzeyi, algılanan ekonomik durum değişkenlerine göre benlik saygısının farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Doğan (2013) Sınıf öğretmenlerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada öğretmenliğe ilişkin tutumların genel olarak orta yüksek düzeyde olduğu; eğitim fakültesi olma durumuna göre farklılık göstermediği; cinsiyete göre tutumların farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Er (2013) Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının benlik saygılarını incelediği çalışmada yaş gruplarına göre benlik saygısının farklılaştığı; cinsiyete, ebeveyn eğitim durumu, mezun olunan okul, aylık geliri, yaşanan yere göre anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sever (2013) Beden eğitimi ve spor bölümünde okuyan öğrencilerin benlik saygıları ile öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelediği çalışmada tutum ve benlik saygılarının yüksek düzeyde olduğu; akademik başarısı yüksek olanların tutumlarının daha olumlu olduğu; sadece erkek öğretmenlerin benlik saygısı ile öğretmenliğe ilişkin tutumları arasında olumlu yönde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Akdağ (2014) Sosyal bilgiler bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelediği çalışmada öğretmenliğe ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkeninde kız öğrenciler lehine ve öğretmenlik mesleğini severek yapanların lehine farklılaştığı; şube, okul türü, ailede öğretmen olması, ana-baba eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaşmadığı sonuçları elde edilmiştir.

Altunkeser (2014) Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumunun incelendiği çalışmada okul türü, yerleştirme puanı, akademik başarı puanlarına göre tutumların farklılaşmadığı; kız öğrenciler, anne-baba öğrenim düzeyi yüksek olanlar lehine anlamlı farklılık olduğu sonuçlarını elde etmiştir.

Ceyhan (2014) Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada kadın-erkek, şube düzeyi, bölüm tercihi, akademik başarı, anne öğrenim düzeyi, bölümden memnun olma durumu, aylık ortalama gelir değişkenlerine göre mesleki tutumun farklılaştığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Altun (2015) Pedagojik formasyon eğitim sertifikası programına katılan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada mesleğe ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde olumlu olduğu, tutumların cinsiyet, öğrenim görülen fakülte türüne göre farklılaşmadığı; yaş değişkenine göre anlamlı farklılık görüldüğü sonuçlarına ulaşmıştır.

Bakırcı (2015) Beden eğitimi bölümündeki adaylar ile yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının yeterli düzeyde olduğu; cinsiyet, sınıf, yaşamın çoğunun geçirildiği yerleşim birimi, bölümü seçme sebebi tutumun öğretmenliğe etkisi olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bozca (2015) İlköğretim ve ortaöğretim okul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelediği çalışmada sınıf öğretmenlerinin mesleki tutumunun branş öğretmenlerinden daha olumlu olduğu; demografik değişkenlere göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların anlamlı farklılık göstermediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Nakip (2015) Üniversite öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada cinsiyet, spor yapma durumu, anne-baba eğitim durumu, akademik başarı ile mesleğe yönelik tutumlar arasında ilişki olmadığı bulgusunu elde etmiştir.

Türedi (2015) Resmi ve özel okul öğretmenlerinin benlik saygılarını incelediği çalışmada erkek öğretmenlerin benlik saygısının kadın öğretmenlerin benlik saygısından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Uca (2015) Eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada tutumun yaş, anne-baba mesleği, gelir düzeyi değişkenlerine göre farklılaşmadığı; cinsiyet ve bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır.

Yılmaz (2015) Sınıf öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada sınıf öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin tutumlarının üst seviyede; bayan öğrencilerin erkek öğrencilere göre, alt sınıfların üst sınıflara göre, genel lise mezunlarının Anadolu öğretmen lisesi mezunlarına göre, daha pozitif tutumlara olduğu; ailede öğretmen olma durumuna göre farklılık olmadığı sonuçlarını elde etmiştir.

Genç (2016) Eğitim fakültesinde ve fen- edebiyat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmada eğitim fakültesi öğrencilerinin tutumlarının daha yüksek olduğu; okuduğu bölümü ilk sıralarda tercih edenlerin, öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerinin tutumları etkilediği; cinsiyet, sınıf, anne-baba eğitim durumlarına göre tutumların farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşmıştır. Konuyla ilgili bazı uluslararası çalışmalarda bulunmaktadır.

Slaybaugh, Evans ve Byrd (2004) Göreve yeni başlayan öğretmenlerin meslekte soğumaları yönünde elde edilen bulgulardan yola çıkarak üniversite 2. Sınıf öğrencilerinin olduğu çalışmada 2. Sınıf öğrencilerinin yüksek tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Sahin (2010) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet’inde öğrenim gören Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının ve tutumlarla ilişkili değişkenlerin araştırıldığı çalışmada tüm öğrenim gören öğrencilerin mesleğe ilişkin tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Nachimuthu ve Vijayakumari (2012) Erkek adayların öğretmenliğe ilişkin tutumları ile kadın adayların öğretmenliğe ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmada öğretmenlik mesleğine yönelik erkek adayların kadın adaylardan farklı tutum verileri elde ettiklerini ve kadın adayların öğretmenliğe ilişkin tutumları daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Rao (2012) de 5.6.7.8. Sınıf derslerine giren öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını araştırmıştır. Araştırma bulguları öğretmenliğe ilişkin tutumlarının kadın ve erkeklerde göre farklı olduğu ve bayan öğretmenlerin tutum puanları daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; çalışmanın modeli, çalışmanın grubu, verilerin toplanması ve verilerin yorumlanması ile ilgili çalışmalara bulunmaktadır.

3.1. Çalışmanın Modeli

Bu çalışmada, Yüzüncü Yıl Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği yetenek sınavına giren adayların benlik saygıları ile öğretmenliğe yönelik tutumları arasındaki bağlantıyı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla tarama modeli türünde bir araştırma yapılmıştır. Tarama modeli iki ya da daha fazla sayıdaki değişkenler arasındaki değişimleri ve ya ne düzeyde olduğunu saptamak amacıyla yapılan araştırma modelidir (Karasar, 1999).

3.2. Çalışmanın Evren ve Örneklemi

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği sınavına başvuran adayların benlik saygısı ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada araştırma evrenini Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Beden Eğitime ve Spor Öğretmenliği sınavına başvuran adaylardan oluşturmaktadır. Araştırmada basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu sınavına başvuran adaylar rasgele ve seçkisiz yöntemle ulaşılmaya çalışılan tüm adaylardan gönüllü olanlar çalışmaya katılmıştır.

Örneklem grubunun dağılımı.

Tablo 1. Öğretmenlerin Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Demografik Değişken	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kadın	50	24,0
	Erkek	158	76,0
Yaş	18-22 yaş	181	87,0
	23 yaş ve üzeri	27	13,0
Branş	Bireysel sporlar	97	46,6
	Takım sporu	111	53,4
Branşında milli olma durumu	Evet	8	3,8
	Hayır	200	96,2
Aile gelir düzeyi	Düşük	26	12,5
	Orta	182	87,5
Düzenli spor yapma durumu	Evet	174	83,7
	Hayır	34	16,3
Düzenli spor yapma aralığı	Haftada 1 günden	50	24,0
	Haftada 2-4 gün	46	22,1
	Haftada 4'ten fazla	112	53,8
Lise türü	Genel liseler	105	50,5
	Anadolu/fen liseleri	28	13,5
	Meslek liseleri	33	15,9
	Spor lisesi	42	20,2
YGS puanı	220 puan ve altı	87	41,8
	221-260 puan	64	30,8
	261 puan ve üzeri	57	27,4
Anne öğrenim düzeyi	Okul bitirmedi	108	51,9
	İlköğretim mezunu	73	35,1
	Lise mezunu	27	13,0
Baba öğrenim düzeyi	Okul bitirmedi	65	31,3
	İlköğretim mezunu	90	43,3
	Lise mezunu	34	16,3
	Üniversite mezunu	19	9,1
Kardeş sayısı (kendisi dahil)	1-3 kardeş	45	21,6
	4-7 kardeş	115	55,3
	8 ve daha fazla kardeş	48	23,1
Öğretmenliği tercih nedeni	Çevresel nedenler	59	28,4
	Mesleki beklenti	47	22,6
	Kişilik özellikleri	102	49,0

Araştırmaya katılan 208 adayların %24'ü kadın, %76'sı erkektir. Adayların %87'si 28-22 yaş Aralığında, %13'ü 23 yaş ve üzerindedir. Adayların %3,8'i branşında milli olmuştur. Adayların %12,5'inin ailesinin gelir düzeyi düşük, %87,5'inin orta düzeydedir. Adayların %83,7'si düzenli olarak spor yapmaktadır. Adayların %24'ü haftada 2 günden az, %22,1'i haftada 2-4 gün, %53,8'i haftada 4 günden fazla spor yapmaktadır. Adayların %50,5'i genel lise, %13,5'i Anadolu/fen lisesi, %15,9'u meslek lisesi, %20,2'si spor lisesi mezunudur. Adayların %41,8'inin YGS puanı 200 puan ve

altında, %30,8'inin 221-260 puan arası, %27,4'ünün 261 puan ve üzerindedir. Adaylarının %51,9'unun annesi okul tamamlamamış, %35,1'inin annesi ilköğretim, %13'ünün annesi lise mezunudur. Adaylarının %31,3'ünün babası okul tamamlamamış, %43,3'ünün babası ilköğretim, %16,3'ünün lise, %9,1'inin babası üniversite mezunudur. Adayların %21,6'sı kendisi dahil 1-3 kardeş, %55,3'ü 4-7 kardeş, %23,1'i 8 ve daha fazla kardeştir. Öğretmen adaylarının %28,4'ü çevresel nedenlerle (öğretmen, arkadaşlar, aile, kitap ve medya), %22,6'sı mesleki beklenti, %49'u kişilik özellikleri nedeniyle öğretmenlik mesleğini tercih etmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama aracı üç bölümden oluşmaktadır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Veri toplama aracının ilk bölümünde adayların yaş, cinsiyet, YGS sınav puanı, branş, milli olma durumu, mezun olduğu lise türü, aile aylık gelir düzeyi, ana tahsil durumu, baba tahsil durumu, ailedeki birey sayısı, öğretmenlik mesleğini seçmedeki sebep, düzenli spor yapma durumu ve düzenli spor yapma sıklığı bilgilerinden oluşan kişisel bilgiler formu yer almaktadır.

3.3.2. Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği

Veri toplama aracının ikinci bölümünde Erkuş, Sanlı, Güven ve Bağlı (2000) kişilerin geliştirdiği “Öğretmenliğe İlişkin tutum Ölçeği” yer almaktadır. Ölçek 22 madde ve tek alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekteki ifadelerin seçenekleri Hiç uygun değil (1) ile tamamen uygun (5) Aralığında beşli likert tipindedir. Ölçekte olumsuz ifadeler içeren 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 19 ve 22. maddeleri ters puanlanmaktadır. Bu nedenle tüm ölçek genelinde yüksek puan öğretmenlik mesleğine tutumun olumlu olduğunu ifade etmektedir. 1, Öğretmenliğe ilişkin tutum puanından alınan en düşük puan, 5 en yüksek puandır. Öğretmenliğe ilişkin tutum belirlenirken de 3 ve altı olumsuz, 3 ve üstü de olumlu olarak değerlendirilir (Erkuş, Sanlı, Bağlı ve

Güven, 2000).Bu çalışmada ölçeğin örnekleminin yeterliliğine ilişkin KMO katsayısı 0,93 ve Barlett's küresellik testi 0,00 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Açımlayıcı faktör analizinde ölçeğin açıkladığı toplam varyans %49,3 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin iç tutarlılığına yönelik analizde ölçek geneli için Cronbach Alpha katsayısı 0,92olarak bulunmuştur.

3.3.3. Benlik Saygısı Ölçeği

Veri toplama aracının üçüncü bölümünde Arıca (1999) tarafından geliştirilen "Benlik Saygı Ölçeği" yer almaktadır. Ölçeğin madde sayısı 32 maddeden oluşur. Ölçekteki ifadelerin seçenekleri Hiç katılmıyorum (1) ile tamamen katılıyorum (5) Aralığında beşli likert tipindedir. Ölçekte olumsuz ifadeler içeren 1, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 32. maddeleri ters puanlanmaktadır. Bu çalışmada ölçeğin örnekleminin yeterliliğine ilişkin KMO katsayısı 0,89 ve Barlett's küresellik testi 0,00 düzeyi bu da anlamlı olduğunu gösterir. Ölçeğin iç tutarlılığına ilişkin yapılan analizde ölçek tamamı Cronbach Alpha katsayısı 0,91 olarak bulunmuştur.

Her iki ölçeğin Aralığı (5-1=4/5=0,80) hesaplanmış puanları aşağıdaki gibi verilmiştir:

	Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği	Benlik Saygısı Ölçeği
Puan aralığı	Katılım düzeyi	Katılım düzeyi
1-1,80	Hiç uygun değil	Hiç katılmıyorum
1,81-2,60	Uygun değil	Katılmıyorum
2,61-3,40	Kararsızım	Kararsızım
3,41-4,20	Uygun	Katılıyorum
4,21-5,00	Tamamen uygun	Tamamen katılıyorum

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veri toplama formu yükseköğretim yönetiminin gerekli izinler alınarak araştırmacı tarafından öğrencilere dağıtılmıştır. Uygulama sırasında araştırmanın amacı ve formun doldurulması hakkında öğrenciler bilgilendirilmiştir. Uygulama her öğrenci için 5-10 dk sürmüştür. Toplanan veriler SPSS paket programı veri tabanına aktarılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Toplanan veriler SPSS 15,0 programına yüklenilmiş. Adayların bilgileri frekans ve yüzde tabloları şeklinde sunulmuştur. Ölçek ve alt boyut puanları ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık betimsel istatistik tablosu şeklinde sunulmuştur.

Ölçek puanlarının normallik sınavında Çarpıklık (Skewness) katsayısı kullanılmıştır. Sürekli bir değişkenden elde edilen puanların normal dağılım özelliğinde kullanılan çarpıklık katsayısının (Skewness) ± 1 sınırları içinde kalması puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir (Büyüköztürk, 2011.40). Yapılan normallik sınavında her iki ölçeğin puanlarının normal dağılım gösterdiği tespit edildiğinden her iki ölçeğin puanlarının cinsiyet, yaş, branş, milli sporcu olma durumu, aile aylık geliri, düzenli spor yapma durumu değişkenlerine göre karşılaştırılmasında Bağımsız İki Örneklem t Testi; YGS puanı, mezun olunan lise türü, anne öğrenim düzeyi, baba öğrenim düzeyi, kardeş sayısı, öğretmenliği seçme nedeni, yapılan sporun sıklığı değişkenlerine göre karşılaştırılmasında Tek Yönlü Varyans Analizi (OneWay ANOVA) testi uygulanmıştır. ANOVA testinde gruplar arasında anlamlı farklılık görüldüğünde farkın hangi iki grup arasında olduğunu belirlemek amacıyla LSD Post Hoc testinden yararlanılmıştır. Ölçek puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Korelasyonu kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 ($p < 0,05$) olarak belirlenmiştir.

4. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde, öğretmenliğe ilişkin tutum ile benlik saygısının bazı değişkenler açısından incelenmesinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Ölçeklere Ait Betimsel İstatistikler

ÖLÇEKLER	Madde Sayısı	\bar{X}	SS	Çarpıklık
ÖĞRETMENLİĞE İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ	22	4,24	0,78	-0,227
BENLİK SAYGISI ÖLÇEĞİ	32	3,80	0,67	-0,135

Araştırmaya katılan adayların Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puan ortalaması $4,24 \pm 0,78$ olarak bulunmuştur. Elde edilen puan ortalaması “tamamen uygun” düzeyindedir. Diğer ifadeyle adayların, öğretmenliğe ilişkin olumlu tutuma sahiptirler.

Araştırmaya katılan adayların Benlik Saygısı Ölçeği puan ortalaması $3,80 \pm 0,67$ olarak bulunmuştur. Elde edilen puan ortalaması “katılıyorum” düzeyindedir. Adaylarının benlik saygısının yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Adayların Cinsiyetlerine göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	t	p
Kadın	50	4,31	0,76	0,860	0,391
Erkek	158	4,22	0,79		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının adayların cinsiyetlerine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($t=0,860$; $p>0,05$).

Tablo 4. Adayların Yaşa göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Yaş	n	\bar{X}	SS	t	p
18-22 yaş	181	4,28	0,78	2,246	0,026
23 yaş ve üzeri	27	3,97	0,78		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının adayların yaş grupları anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği bulgusu elde edilmiştir ($t=2,246$; $p<0,05$). 18-22 yaş arası adayların öğretmenliğe ilişkin tutum puanları, 23 yaş ve üzeri aday puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 5. Adayların Branşa göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Branş	n	\bar{X}	SS	t	p
Bireysel	97	4,17	0,85	-0,967	0,334
Takım sporları	111	4,31	0,72		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanı adayların branşa göre farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır ($t=-0,967$; $p>0,05$).

Tablo 6. Adayların Branşında milli olma durumuna göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Branşında milli sporcu	n	\bar{X}	SS	t	p
Evet	8	3,92	1,08	-0,948	0,344
Hayır	200	4,26	0,77		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanı adayların branşında milli sporcu olma durumu farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır ($t=-0,948$; $p>0,05$).

Tablo 7. Adayların aile gelir düzeyine göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Aile gelir düzeyi	n	\bar{X}	SS	t	p
Düşük	26	4,35	0,79	1,008	0,315
Orta	182	4,23	0,79		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının aile gelir düzeyinde farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($t=1,008$; $p>0,05$).

Tablo 8. Adayların düzenli spor yapmaya göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Düzenli spor	n	\bar{X}	SS	t	p
Evet	174	4,33	0,74	3,899	0,000
Hayır	34	3,81	0,87		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının düzenli spor yapma durumu, farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır ($t=3,899$; $p<0,05$). Düzenli spor yapan adayların öğretmenliğe ilişkin puanları, düzenli spor yapmayanların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 9. Adayların spor yapma sıklığına göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Spor yapma sıklığı	n	\bar{X}	SS	F	p
A-Haftada 2 günden az	50	4,13	0,85	0,817	0,348
B-Haftada 2-4 gün	46	4,36	0,69		
C-Haftada 4 günden fazla	112	4,25	0,79		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının spor yapma sıklığı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($F=0,817$; $p>0,05$).

Tablo 10. Adayların mezun olunan lise türüne göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Mezun olunan lise türü	N	\bar{X}	SS	F	p
Genel lise	105	4,29	0,73	2,133	0,097
Anadolu/fen lisesi	28	3,92	0,91		
Meslek lisesi	33	4,16	0,97		
Spor lisesi	42	4,41	0,62		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanları lise türüne farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($F=2,133$; $p>0,05$).

Tablo 11. Adayların YGS puanına göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

YGS puanı	n	\bar{X}	SS	F	p	Anlamlı Fark
A-220 puan ve altı	87	4,37	0,68	4,805	0,003	A>C
B-221-260 puan	64	4,34	0,69			B>C
C-261 puan ve üzeri	57	3,95	0,95			

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının YGS puanı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır (F=4,805; p<0,05). Bu Farkın kaynağı LSD Post hoc testi sonuçları YGS puanı 260 puanın altında olan adayların öğretmenliğe ilişkin tutumu YGS puanı 261 puanı olan adayların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 12. Adayların anne öğrenim durumuna göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Anne öğrenim düzeyi	n	\bar{X}	SS	F	p
Okul bitirmedi	108	4,28	0,75	0,081	0,922
İlköğretim mezunu	73	4,26	0,73		
Lise mezunu	27	4,08	1,05		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanları anne öğrenim düzeyinde farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (F=0,081; p>0,05).

Tablo 13. Adayların baba öğrenim durumuna göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri

Baba öğrenim düzeyi	N	\bar{X}	SS	F	p
Okul bitirmedi	65	4,33	0,70	2,316	0,077
İlköğretim	90	4,30	0,72		
Lise	34	4,16	1,01		
Üniversite	19	3,85	0,82		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanları baba öğrenim düzeyinde farklılık göstermediği bulgusu sonucuna ulaşılmıştır (F=2,316; p>0,05).

Tablo 14. Adayların kardeş sayısına göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyi

Kendisi dahil kardeş sayısı	n	\bar{X}	SS	F	p
1-3 kardeş	45	4,26	0,84	1,051	0,351
4-7 kardeş	115	4,21	0,76		
8 ve daha fazla	48	4,32	0,81		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçek puanları kardeş sayısında farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (F=1,051; p>0,05).

Tablo 15. Adayların öğretmenliği seçme nedenine göre öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyi

Öğretmenlik mesleğini seçme nedeni	n	\bar{X}	SS	F	p
Çevre	59	4,18	0,83	3,006	0,051
Mesleki beklenti	47	4,07	0,82		
Kişilik özellikleri	102	4,36	0,73		

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği puanlarının öğretmenlik mesleğini seçme nedeninde farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (F=3,006; p>0,05).

Tablo 16. Adayların cinsiyete göre Benlik Saygısı düzeyi

Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	t	p
Kadın	50	3,85	0,70	0,704	0,531
Erkek	158	3,78	0,67		

Benlik Saygısı Ölçeği puanlarının (t=0,704; p>0,05) cinsiyete göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (p>0,05).

Tablo 17. Adayların yaşa göre Benlik Saygısı düzeyi

Yaş	n	\bar{X}	SS	t	p
18-22 yaş	181	3,82	0,66	1,262	0,208
23 yaş ve üzeri	27	3,64	0,80		

Benlik Saygısı Ölçeği puanlarının (t=1,262; p>0,05) yaş gruplarına göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (p>0,05)

Tablo 18. Adayların branşa göre Benlik Saygısı düzeyleri

Branş	n	\bar{X}	SS	t	p
Bireysel	97	3,73	0,67	-1,414	0,159
Takım sporları	111	3,86	0,67		

Benlik Saygısı Ölçek puanları ($t=-1,414$; $p>0,05$) branş bazında farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 19. Adayların branşında milli olmaya göre Benlik Saygısı düzeyleri

Branşında milli sporcu	n	\bar{X}	SS	t	p
Evet	8	3,93	0,75	0,565	0,572
Hayır	200	3,79	0,67		

Benlik Saygısı Ölçeği puanları ($t=0,565$; $p>0,05$) branşında milli sporcu olma durumunda farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 20. Adayların aile gelir düzeyine göre Benlik Saygısı düzeyi

Aile gelir düzeyi	n	\bar{X}	SS	t	p
Düşük	26	3,68	0,72	-0,917	0,360
Orta	182	3,81	0,67		

Benlik Saygısı Ölçeği puanlarının ($t=-0,917$; $p>0,05$) aile gelir düzeyinde farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 21. Adayların düzenli spor yapmaya göre Benlik saygısı düzeyi

Düzenli spor	n	\bar{X}	SS	t	p
Evet	174	3,86	0,67	3,297	0,001
Hayır	34	3,46	0,61		

Benlik Saygısı ölçek puanlarının düzenli spor yapma durumu farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır ($t=3,297$; $p<0,05$). Düzenli spor yapan puanı adayların benlik saygısı puanlarının, düzenli spor yapmayanların puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 22. Adayların spor yapma sıklığına göre benlik saygısı düzeyi

Spor yapma sıklığı (Haftalık)	n	\bar{X}	SS	F	p
A- 2 günden az	50	3,60	0,64	0,817	0,066
B- 2-4 gün	46	3,88	0,58		
C- 4 günden fazla	112	3,85	0,72		

Benlik saygısı ölçek puanlarının($f=0,817;p>0,05$) spor yapma sıklığına göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 23. Adayların lise türüne göre Benlik Saygısı düzeyleri

LİSE TÜRÜ	N	\bar{X}	SS	F	p
Genel lise	105	3,77	0,70	0,187	0,905
Anadolu/fen lisesi	28	3,85	0,60		
Meslek lisesi	33	3,85	0,70		
Spor lisesi	42	3,79	0,65		

Benlik Saygısı Ölçeği puanlarının (F=0,187; $p>0,05$) lise türü farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 24. Adayların YGS puanına göre Benlik Saygısı düzeyi

YGS puanı	n	\bar{X}	SS	F	p
220 puan ve altı	87	3,82	0,70	0,464	0,630
221-260 puan	64	3,83	0,65		
261 puan ve üzeri	57	3,72	0,68		

Benlik Saygısı Ölçeği puanları (F=0,464; $p>0,05$) YGS puanında farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 25. Adayların anne öğrenim durumuna göre Benlik Saygısı düzeyi

Annenin Öğrenim Düzeyi	n	\bar{X}	SS	F	p
Okul bitirmedi	108	3,79	0,65	0,067	0,935
İlköğretim mezunu	73	3,82	0,69		
Lise mezunu	27	3,77	0,76		

Benlik Saygısı Ölçeği puanı ($F=0,067$; $p>0,05$) anne öğrenim düzeyi farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 26. Adayların baba öğrenim durumuna göre Benlik Saygısı düzeyi

Baba öğrenim düzeyi	N	\bar{X}	SS	F	p
Okul bitirmedi	65	3,85	0,67	1,259	0,290
İlköğretim	90	3,83	0,65		
Lise	34	3,78	0,71		
Üniversite	19	3,52	0,75		

Benlik Saygısı Ölçek puanı ($F=1,259$; $p>0,05$) baba öğrenim düzeyi farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 27. Adayların kardeş sayısına göre Benlik Saygısı düzeyi

Kendisi dahil kardeş sayısı	n	\bar{X}	SS	F	p
A-1-3 kardeş	45	3,89	0,72	0,714	0,491
B-4-7 kardeş	115	3,78	0,63		
C-8 ve daha fazla	48	3,72	0,72		

Benlik Saygısı Ölçeği puanları ($F=0,714$; $p>0,05$) kardeş sayısında farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Tablo 28. Adayların öğretmenliği seçme nedenine göre Benlik Saygısı düzeyi

Öğretmenlik mesleğini seçme nedeni	n	\bar{X}	SS	F	p	Anlamlı Fark
A-Çevre	59	3,77	0,67	4,404	0,013	
B-Mesleki beklenti	47	3,57	0,66			C>B
C-Kişilik özellikleri	102	3,91	0,65			

Benlik Saygısı ölçek puanlarının öğretmenlik mesleğini seçme nedeninde farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır (F=4,404; p<0,05).

Tablo 29. Benlik Saygısı ile Öğretmenliğe İlişkin Tutum Arasındaki İlişkiye göre Ait Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

ÖLÇEKLER	Madde Sayısı	\bar{X}	SS	Çarpıklık
ÖĞRETMENLİĞE İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ	22	4,24	0,78	-0,227
BENLİK SAYGISI ÖLÇEĞİ	32	3,80	0,67	-0,135

Öğretmenliğe İlişkin Tutum ile Benlik Saygısı arasında genel olarak pozitif yönlü bir ilişki vardır.

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

Araştırmada Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Beden eğitimi ve spor yüksekokulu yetenek sınavlarına giren adayların benlik saygıları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum düzeyleri arasındaki ilişkinin demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 2014-2015 eğitim öğretim yılı beden eğitimi ve spor yetenek sınavına giren 208 öğretmen adayı katılmıştır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenliği sınavına giren adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği yetenek sınavına başvuran adayların yeteneklerine uygunluğu nedeniyle tercih etmiş olmaları tutumların yüksekliği üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Nitekim beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmalar da bu çalışma bulgularını desteklemektedir. Abbasoğlu (2011), Bakırcı (2015), Eroğlu (2011), Eroğlu (2013), Kaya (2004), Sandıkçı (2011), Sever (2013), Taşgit (2012) beden eğitimi ve spor yüksekokulu yetenek sınavlarına giren öğretmen adaylarıyla yaptıkları çalışmalarda öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum düzeylerini genel olarak orta ve üst düzeyde bulmuşlardır.

Öğretmenliğe ilişkin tutum puanlarının cinsiyet, spor branşı, milli sporcu olma durumu, aile gelir durumu, spor yapma sıklığı, mezun olunan lise türü, anne ve baba öğrenim düzeyi, kardeş sayısı, öğretmenlik mesleğini seçme nedeni değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Söz konusu değişkenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarla ilişkili olmadığı söylenebilir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalar da bu çalışma bulgularını desteklemektedir. Abbasoğlu (2011), Altun (2015), Bakırcı (2015), Eroğlu (2013), Kaya (2004), Sandıkçı (2011) tutumların cinsiyet, aile gelir durumu, mezun olunan lise türü, anne ve baba öğrenim düzeyi, öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerine göre tutumların farklılık göstermediği sonuçlarını elde etmişlerdir.

Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların alt yaş gruplarında daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Alt yaş gruplarındaki adayların daha yeni liseyi bitirmeler üst yaş

gruplarına göre nispeten daha yüksek tutuma sahip olmaları anlaşılabilir. Nitekim Abbasoğlu (2011), Altun (2015), Bakırcı (2015), Eroğlu (2013) da üniversitede okuyan alt sınıflarda veya alt yaş gruplarındaki öğretmen adaylarının daha yüksek tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Ancak konuyla ilgili yapılan bazı çalışmalarda (Uca, 2015) yaş gruplarına göre farklılıklar olmadığı da görülmektedir.

Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların düzenli spor yapan adayların, yapmayanlara göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Düzenli spor yapan öğretmen adaylarının zaten sevdikleri bir alanda öğretmenliği tercih etmiş olmaları birbiri ile ilişkili kabul edilebilir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalarda sadece Taşgit (2012) düzenli spor yapma değişkenini ele almış ve çalışmasında bu çalışmadakine benzer şekilde düzenli spor yapan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının daha yüksek olduğu sonucunu elde etmiştir.

Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların üniversiteye giriş puanı düşük olan adayların daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Konuyla ilgili çalışmalarda yerleştirme puanını sadece Altunkeser (2014) incelemiştir. Ancak çalışmasında bu çalışmadan farklı olarak yerleştirme puanının öğretmenliğe ilişkin tutum üzerinde etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Adayların sportif faaliyetlerde başarılı oldukları, derslere gereken ilgiyi göstermedikleri bunun sonucunda da puanlarının düşük olduğu buna rağmen alanlarında öğretmen olmayı istedikleri. Sonuç olarak yerleştirme puanının tutum üzerinde önemli etkisinin olduğuna ilişkin gerekçeler öne sürmek doğru olmayacaktır.

Araştırmaya katılan adayların benlik saygılarının orta-üst düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Benlik saygısının yeteneklerine uygun bölümü tercih etmeleri göz önüne alındığında benlik saygılarının da yüksek olduğu söylenebilir. Bu çalışma bulguları Abbasoğlu (2011), Sever (2013), Taşgit (2012) öğretmen adaylarının benlik saygılarını orta-üst veya üst düzeyde bulan çalışmalarla aynı sonuçları elde etmiştir.

Yetenek sınavına giren adayların benlik saygısı genel olarak cinsiyet, yaş grupları, spor branşı, branşında milli olma durumu, aile gelir düzeyi, mezun olunan lise türü, üniversiteye giriş puanı, anne öğrenim düzeyi, baba öğrenim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Söz konusu değişkenlerin benlik saygısı ile ilişkili olduğunu gösteren çok az sayıda çalışmaya karşın çok sayıda

çalışmada da benlik saygısının bu değişkenlerle ilişkili olmadığı görülmektedir. Abbasoğlu (2011) akademik başarı, anne-baba eğitim durumu ve gelir durumlarına göre farklılaştığını; Altun (2015) yaş değişkenine göre farklılaştığı ancak diğer değişkenlere göre farklılaşmadığı, Aslan ve Akyol (2006) sadece ailede öğretmen olmasının ve öğretmenliği tercih nedenlerinin benlik saygısı üzerinde etkili olduğu, Taşgit (2012) sınıf ve baba eğitim durumunun benlik saygısı ile ilişkili olduğu sonuçlarını elde etmişlerdir.

Yetenek sınavına giren adayların az sayıda kardeşi olan öğretmen adaylarında daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalarda sadece Aşıcı (2013) kardeş sayısına göre benlik saygısını ilişkilendirmiş ve kardeş sayısına göre benlik saygısının farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada da kardeş sayısı az olan bireylerde daha fazla görülmesinin çocukluğunu yalnız geçiren öğretmen adayları için açıklanabilir olduğu söylenebilir.

Yetenek sınavına giren adayların benlik saygı genel puanlarının düzenli spor yapan ve daha sık spor yapan öğretmen adaylarında daha yüksek olduğu; Düzenli spor yapmanın stres belirtilerini azalttığı, spor yapanların yapmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek benlik saygısına sahip olduğu bilinmektedir (Erbaş, Ünlü ve Davarcı, 2015; Gün, 2006; Karaman ve arkadaşları, 2012). Bu etkiler arasında bireyin iyilik halinin yüksek olması ve daha da önemlisi başarıya duygusunu yaşaması benlik algısının daha olumlu olmasını sağlamaktadır. Fiziksel benlik algısı yüksek bireyler doğal olarak benlik saygısını da yüksek düzeyde yaşayacaklardır. Bu çalışma örneklemini oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenliği adaylarının %83'ünün düzenli spor yaptığı ve tamamının sporla ilgilendiği gözden kaçırılmayacak kadar önemlidir. Taşgit (2012) düzenli spor yapma değişkenini ele almış ve çalışmasında bu çalışmadakine benzer şekilde düzenli spor yapan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının daha yüksek olduğu sonucunu elde etmiştir.

Yetenek sınavına giren adayların genel olarak benlik saygısı puanlarının öğretmenlik mesleğini kişilik özellikleri nedeniyle tercih eden adayların daha yüksek olduğu; Öğretmenlik mesleğini kişilik nedeniyle tercih etmiş olan öğretmen adaylarının

benlik saygısının yüksek olması sporcu kimlikleri ile açıklanabilir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalarda öğretmenliği tercih nedenleri ile benlik saygısı arasındaki ilişkiye rastlanmamıştır. Bu nedenle geçerli bir gerekçeyi sunmak mümkün görülmemektedir.

Yetenek sınavına giren adayların benlik saygısı ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında pozitif yönlü Öz-yeterlik duygusu beden eğitimi öğretmeninde kilit noktayı oluşturmaktadır; çünkü öğretmenin özyeterlik inancı ne kadar yüksek olursa mesleğinde de o kadar başarılı ve verimli olacaktır (Sandıkçı, 2011). Öğretmenlik mesleğine ve mesleğin içerdiği etkinliklere yönelik tutumları bilmek meslekteki başarıyı ve doyumunu yordayabilir. Bu açıklamalardan hareketle beden eğitimi ve spor yüksekokulu yetenek sınavlarına giren örneklem sporcu kişilikleri, profesyonel bireysel veya takım sporcusu olmaları, spora yüksek düzeyde ilgili olmaları, kısmen de olsa milli sporcu olmaları benlik saygılarının yüksek olmasına; aynı zamanda branşlarına özel ilgi duymaları, özel yetenek sınavları ile alınmış olmaları da öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının yüksek çıkmasında etkili olmuştur. Her iki durum birlikte değerlendirildiğinde benlik saygısı ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların pozitif yönlü ilişkili olması beklenen bir durumdur. Nitekim Abbasoğlu (2011), Aslan ve Akyol (2006), Karasakaloğlu ve Saracaloğlu (2009), Gürsoy (2009), Sever (2013) beden eğitimi ve spor yüksekokulu yetenek sınavlarına giren öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmalarda benlik saygısı ile öğretmenliğe ilişkin tutumlar arasında pozitif yönlü ilişki olduğunu tespit etmişlerdir.

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu yetenek sınavlarına giren adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının ve benlik saygılarının yüksek düzeyde olduğunu ve benlik saygısı yüksek bireylerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının da yüksek olduğunu göstermektedir.

Öğretmenliğe ilişkin tutum puanlarının cinsiyet, spor branşı, milli sporcu olma durumu, aile gelir durumu, spor yapma sıklığı, mezun olunan lise türü, anne ve baba öğrenim düzeyi, kardeş sayısı, öğretmenlik mesleğini seçme nedeni değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği; alt yaş gruplarındaki adayların daha yüksek tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Düzenli ve sık spor yapan adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının, yapmayanlara göre; yerleştirme puanı düşük olanların yüksek puana sahip olanlara göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Spor yapmanın, sporu düzenli ve sık yapmanın Beden eğitimi ve spor yüksekokulu yetenek sınavlarına giren adaylarda öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların yüksek oluşu adayların mesleklerinin sporla doğrudan ilişkili olmasıyla açıklanabilir. Bu sonuçtan hareketle Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu yetenek sınavlarına giren adayların yetiştirilme sürecinde teorik bilgilerden daha çok sportif yönü ağır basan derslere öncelik verilmesinin önemli olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan adayların öğretmenlik benlik saygılarının orta-üst düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Benlik saygısının başarabilme duygusu ile ilişkili olduğu da göz önüne alındığında bu bölümü tercih eden adayların alanlarında başarılı oldukları, bu nedenle benlik saygılarının da yüksek olduğu söylenebilir.

Yetenek sınavına giren adayların benlik saygısı puanlarının cinsiyet, spor branşı, branşında milli olma durumu, aile gelir düzeyi, mezun olunan lise türü, YGS puanı, anne öğrenim düzeyi, baba öğrenim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği sonuçları elde edilmiştir. Söz konusu nedenlerin diğer branşlardaki

adayların benlik saygıları üzerinde etkili olup olmadığının gelecekte yapılacak araştırmalarda incelenmesi yararlı görölmektedir.

Kardeş sayısının da ise kardeş sayısı az olan bireylerde daha fazla görölmemesinin çocukluğunu yalnız geçiren adaylar için açıklanabilir olduğu; çocukluk ve ergenlik dönemlerinde günümüz şehirlerinde çocuk ve ergenlerin oyun alanlarının kalmamış olması yalnızlaşmalarına neden olmaktadır. Çocuk ve ergenlerin sosyalleşmelerini, birlikte vakit geçirmelerini sağlayacak sportif ve sosyal tesislerin yaygınlaştırılması uygun görölmektedir.

Bu çalışmadan elde edilen düzenli spor ve daha sık spor yapan öğretmenlerin benlik saygılarının yüksek oluşu da bu tezi desteklemektedir. Spor yapan ve sporu düzenli olarak tekrarlayan bireyler yalnızlaşmaktan kurtulduğu gibi spor yaparken salgılanan hormonların sağladığı iyilik hali ile de depresif durumlardan uzak kalacaktır. Yukarıda belirtildiği gibi bu durum, çocuk ve gençlerin birlikte vakit geçirmelerini sağlayacak sportif ve sosyal tesislerin yaygınlaştırılmasını gerekli kılmaktadır.

Yetenek sınavına giren adayların benlik saygısının yüksek olması sporcu kimlikleri ile açıklanabilir. Genel yetenek sınavı ile öğretmen alımı yapan beden eğitimi ve spor öğretmenliği yetenek sınavlarına giren adayların kendi tercihleri ile yönelmeleri veya beden eğitimi öğretmenlerinin rehberliğinde hareket etmeleri önerilmektedir.

Geçmiş araştırma bulgularına göre öğretmenlik mesleğine ilişkin yeterlik algısı ile mesleğe yönelik tutum arasında ilişki olduğundan hareketle yapılacak çalışmalarda bu konunun da dahil edilmesi uygun olacaktır.

KAYNAKÇA

- Abbasoğlu, E. (2011). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve benlik saygılarının incelenmesi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Afacan, Ş. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik dersine yönelik öz-yeterlilik algı ve tutumlarının değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Akbaş, M. (2008). *Endüstri meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin evlilik uyumları ile öğretmenlik tutumları arasındaki ilişki*. Yeditepe Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Akdağ, S. (2014). *Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değerşkenler açısından incelenmesi (Erzurum örneği)*. Ankara Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Altun, T. (2015). *Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öz - yeterlik inançları, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Akdeniz Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Altunkeser, F. (2014). *Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının çeşitli değerşkenler açısından yordanması*. Niğe Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Arıca, T. (1999). Öğretmen adaylarının benlik saygısı ve mesleki benlik saygılarının geliştirilmesine yönelik bir grupla psikolojik danışma uygulaması. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11; 11-22.
- Arıca, T. ve Dilmaç, B. (2003). Psikolojik danışma ve rehberlik öğrencilerinin bir takım değerşkenler açısından benlik saygısı ile mesleki benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1); 1-8.
- Aslan, D. ve Akyol, A.K. (2006). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(2); 51-60.
- Aşıcı, E. (2013). *Öğretmen adaylarının affetme özelliklerinin öz-duyarlılık ve benlik saygısı açısından incelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Ayarcı, R.K. (2007). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine karşı ilgi, tutum ve beklenti düzeyleri*. Celal Bayar Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Aysu, B. (2007). *Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi*. Ankara Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Bakırcı, Y. (2015). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Aksaray Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Baltacı, H. (2008). *İlköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin bilgisayar tutumları ile öz-yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yeditepe Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Bayat, B. (2003). Bireylerin benlik algısı (benlik tasarımları) sistemi ve bu sistemin davranışları üzerindeki rolü. *Kamu-İş*, 7 (2), 2-11.

- Bayhan, P. (2009). *İlköğretim okulları birinci kademe sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile iş doyumları arasındaki ilişki*. Yeditepe Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Baymur, F. (1994). *Genel Psikoloji* (13. Baskı) İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Bodur, M. (2006). *Eğitim fakültesi programlarının farklı lise çıkışlı öğrencilerin öğretmenlik tutumlarına etkisi*. Uludağ Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Bozca, S. (2015). *Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile iş doyumları arasındaki ilişki*. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Ceyhan, S. (2014). *Sınıf öğretmeni adaylarının yeterlik alguları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Doğu Anadolu Bölgesi)*. Fırat Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Coşkun, O. (2011). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri (Gazi Üniversitesi örneği)*. Gazi Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Çelik, M. (2008). *Anadolu liselerinde görev yapan öğretmenlerin öğretmenlik tutumları ile örgüt kültürü arasındaki ilişki, fatih ilçesi örneği*. Yeditepe Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Çeliköz, M. (2010). *Giyim öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Selçuk Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Çeliköz, N. ve Çetin, F. (2004). Anadolu öğretmen lisesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen etmenler. *Milli Eğitim Dergisi*, 162; 136.
- Çiğdem, G. (2010). *Sınıf öğretmenliği adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Doğan, S. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik algısı ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi (Ağrı ili örneği)*. Erzincan Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Er, H. (2013). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değer alguları ile benlik saygıları arasındaki ilişki*. Dumlupınar Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Erden, M. (2001). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erbaş, M.K., Ünlü, H. ve Davarcı, T. (2015). Beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygısı düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *GEFAD*, 35(2); 267-281.
- Erkuş, A., Sanlı, N., Bağlı, M.T., Güven, K. (2000). Öğretmenliğe ilişkin tutum ölçeği geliştirilmesi. *TED Eğitim ve Bilim Dergisi*, 25(16); 27-34.
- Eroğlu, B. (2011). *Öğretmenlik uygulamasının beden eğitimi öğretmeni adaylarının mesleki yeterlikleri ve mesleğe yönelik tutumları üzerine etkileri*. Gazi Üniversitesi: Doktora Tezi.
- Eroğlu, C. (2013). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*. Aksaray Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.

- Eş, Ü. (2010). *Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının ve öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerinin incelenmesi*. Niğde Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Genç, K.D. (2016). *Eğitim fakültesi ve fen edebiyat fakültesinde okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi (Kocaeli örneği)*. Yeditepe Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Gün, E. (2006). *Spor yapanlarda ve spor yapmayan ergenlerde benlik saygısı*. Çukurova Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Gürsoy, R.C. (2009). *Okul öncesi öğretmenlerinin benlik saygılarının öğretmenlik tutumlarına etkisinin incelenmesi*. Marmara Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Harmanlar, İ. H. (2004) *Beden Eğitimi ve Spor Özel Öğretim Yöntemleri*. (1.Baskı) Ankara; Nobel Yayınları.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum algı iletişim*. Ankara: Verso Yayınları.
- İzgiç F ve Akyüz G. (2001). Üniversite öğrencilerinde sosyal fobi ve beden imgesi ile benlik saygısı arasındaki ilişkilerin araştırılması. *3P Dergisi*, 9(4), 591-598.
- Karadağ, G., Güner, İ., Çuhadar, D., Uçan, Ö. (2008). Gaziantep üniversitesi sağlık yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin benlik saygıları. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 3(7), 30-42.
- Karaman, Ç., Son, M., Beyazıt, B., Dinçer, Ö., Çolak, E. (2012). Spor yapan ve yapmayan 10-12 yaş grubu çocuklarda benlik saygısının incelenmesi. *1. Rekreasyon Kongresi*, 12-15 Nisan 2012, 431-438.
- Karasakaloğlu, N. ve Saracaloğlu, A.S. (2009). Sınıf öğretmeni adaylarının Türkçe derslerine yönelik tutumları, akademik benlik tasarımları ile başarıları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1); 343-362.
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kasatura, İ. (1998). *Kişilik ve özgüven*. İstanbul: Evrim Yayınları.
- Kaya, K. (2004). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*. Gazi Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Konuk, N.E. (2011). *Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik algı düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi*. Marmara Üniversitesi: Doktora Tezi.
- Küçükahmet, L. (1976). *Öğretmen yetiştiren kurum öğretmenlerinin tutumları (program geliştirme açısından bir yorum)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Morpa (2005) *Spor Ansiklopedisi*, Morpa Kültür Yayınları.
- Nakip, C. (2015). *Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Nachimuthu, N., ve Vijayakumari, G. (2012). Teacher educators' perceptions & attitudes Of their profession. *International Journal of Behavioral Social and Movement Sciences*, 1(02),81-89.

- Örgün, S.K. (2000). *Anne baba tutumları ile 8. sınıf öğrencilerinin benlik saygıları ve atılganlık arasındaki ilişki*. Marmara Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Özalp, E. (1997). *Davranış bilimine giriş*. Eskişehir: Açık öğretim Fakültesi Yayınları.
- Özden, Y. (1999). *Eğitimde dönüşüm eğitimde yeni değerler*. Ankara: PEGEMA Yayınları.
- Özkan, R. (2004). Öğretmen yeterlikleri üzerine bazı düşünceler. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Ankara: Milli Eğitim Yayınları, 5(58).
- Parmaksız, İ. (2011). *Öğretmen adaylarının benlik saygısı düzeylerine göre iyimserlik ve stresle başa çıkma tutumlarının incelenmesi*. Selçuk Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Pehlivan, K.B. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(4); 151-168.
- Rao, K. S. (2012). Study of the attitudes of secondary school teachers towards teaching profession. *Golden Research Thoughts*, 2(3), 1-5.
- Sandıkçı, M. (2011). *Beden eğitimi öğretmen adayları ile diğer öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve öz-yeterlik alguları*. Karadeniz Teknik Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Semerci, N. ve Semerci, Ç. (2004). Türkiye’de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.
- Sever, O. (2013). *Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve benlik saygılarının incelenmesi*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Slaybaugh, J., Evans, C., ve Byrd, R. (2004). Second-year teachers’ attitudes toward the teaching profession. *National Forum of Teacher Education Journal, Electronic Volume*, 14(3), 31-36.
- Şenel, H.G, Demir, İ., Sertelin, Ç., Kılıçaslan, A. ve Köksal, A. (2004). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 99-109.
- Şahin, F. G. (2010). Teacher candidates' attitudes towards teaching profession and life satisfaction levels. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2, 5196–5201.
- Şerif, M. ve Şerif, C.W. (1996). *Sosyal psikolojiye giriş*. İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Taşgit, M.S. (2012). *Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve karar verme düzeylerinin incelenmesi*. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Taşkın, Ç.Ş. ve Hacıömeroğlu, G. (2010). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları: nicel ve nitel verilere dayalı bir inceleme. *İlköğretim Online*, Cilt 2(9); 922-933.
- Trivedi, R. P. (2012). A study of attitude of teachers towards teaching profession teaching at different level. *International Multidisciplinary e-Journal*, 1(5), 24-30.

- Türedi, E. (2015). *Özyeterlik, benlik saygısı ve atılganlık düzeyi ilişkisi*. Toros Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Uca, M.A. (2015). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile hoşgörü değerine sahip olma düzeyleri arasındaki ilişki*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Kış(45); 109-127.
- Yalçın, H. F. (1995). *Beden eğitimi öğretmeni el kitabı*. Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Yavuzer, H. (2000). *Okul çağı çocuğu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yılmaz, İ. (2015). *Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi: Yüksek Lisans Tezi.

EKLER

EK:1

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Uygulama esasları: Verilerin ifadeleri dikkatle okumanız, seçeneklerden size uygun olanın bulunduğu alanı işaretlemeniz işaretsiz ifade bırakmamanız Rica olunur.

1. Yaş.....

2. Cinsiyet: () Kadın () Erkek

3.YGS Puanı.....

4.Branşınız: () Bireysel () Takım sporları

5.Yaptığınız Spor Branşında Milli Oldunuz mu ? () Evet () Hayır

6.Mezun Olduğunuz Lise Türü

() Genel lise () Özel lise () İngilizce ağırlıklı lise () Anadolu lisesi () Diğer(belirtiniz)

() Fen lisesi () Meslek lisesi () İmam hatip lisesi () An. Öğretmen lisesi () Spor lisesi

7. Ailenizin gelir düzeyi: () Düşük () Orta () Yüksek

8. Annenizin Eğitim Durumu

() Okur-Yazar Değil () Ortaokul Mezunu () Lisans mezunu

() Okur-Yazar () Lise Mezunu () Y. Lisans Mezunu

() İlkokul Mezunu () Ön Lisans Mezunu () Doktora Mezunu

9. Babanızın Eğitim Durumu

() Okur-Yazar Değil () Ortaokul Mezunu () Lisans Mezunu

() Okur-Yazar () Lise Mezunu () Y. Lisans Mezunu

() İlkokul Mezunu () Ön Lisans Mezunu () Doktora Mezunu

10.Kaç kardeşiniz?(siz dahil).....Ailede kaçınıcı çocuksunuz?

11. Öğretmenlik mesleğini seçmenizdeki sebep nedir ?

- Çevre (öğretmenlerim, arkadaşlar, ailem)
- Meslek Beklentilerim
- Ailem Sosyo-Ekonomik Özellikler
- YGS Puanı
- Kişilik Özelliklerim
- Model Aldığım Öğretmenim
- Okuduğum Kitaplar, İzlediğim Filmler
- Diğer.....

12. Düzenli Spor Yapıyor musunuz?

- Evet Hayır

13. Düzenli Spor Yapıyor musunuz?

- Haftada 1-2 Haftada 2-4 4'den fazla

EK:2

Benlik Saygısı Ölçeği

Yönerge: Aşağıdaki sizin yanıtlamanız gereken bazı ifadeler sunulmuştur. Lütfen her ifadeyi dikkatlice okuyun ve size uygunluk derecesine göre cevap kâğıdına bulunan seçeneklerinden size uygun olana (x) koyunuz. İfadelerin doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Önemli olan sizin nasıl hissettiğinizdir. İlgi ve yardımınız için teşekkür ederim.

	Tamamen Katılıyor m	Katılıyor um	Kararsız m	Katılmıyo rum	Hiç Katılmıyo rum
1.Diğer insanlar tarafından sevicecek özelliklere sahip değilim.					
2.Üretgen bir insanım.					
3.Kendimi anlamıyorum.					
4.çaresiz olduğumu düşünüyorum.					
5.kendime güvenirim					
6.Anamlı bir hayatım olmadığını düşünüyorum					
7.Bir işi başaramadığımda hemen hayal kırıklığına uğrarım.					
8.İnsanlar benimle olmaktan hoşlanırlar.					
9.Olduğum gibi görünemiyorum.					
10.Yeri geldiğinde kendimi ortaya koyabilirim					
11.Duyularım güvenmem					
12.Halimden memnunum.					
13.Kendimi küçümsüyorum					
14.İhtiyaçlarımı karşılayacak yeterlikteyim.					
15.Nasıl görüldüğümün farkında değilim.					
16.Kendimde olmasını istediğim özelliklere sahip değilim.					
17.İnsanlar üzerinde etki bırakabilirim.					
18.Başarısız biri olduğumu düşünüyorum.					
19.Kendime ilişkin değersizlik duyguları yaşadığım olur.					
20.Benim onlara olduğu kadar ,onların da bana ihtiyacı var					
21.Düşüncelerimin doğruluğuna güvenmem.					
22.Bedensel olarak kendimi beğeniyorum.					
23.Başarmak istediğim her şeyde başarısız olup yalınlaşa düşünüyorum					
24.Bedensel ihtiyaçlarımı karşılayacak yeterlilikteyim.					
25.Grup içindeyken diğer kişiler benimle ilgilenmezler.					
26.Zihinsel ihtiyaçlarımı karşılayacak yeterlilikteyim.					
27.Kendimden memnun değilim.					
28.İnsanlık için önemli ve faydalı işler başarabilirim.					
29.Çevremdeki önemli kişilerin gözünde değerli bir kişi olduğumu düşünüyorum.					
30.Duygusal ihtiyaçlarımı karşılayacak yeterlilikteyim.					
31.Kendimi ümitsiz hissediyorum.					
32.Kararlarım bana ait değil.					

EK:3

ÖĞRETMENLİĞE İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ

Bu ölçek öğretmenliğe ilişkin tutumunuzu belirlemek amacı ile geliştirilmiştir. Bu ölçeği yanıtlayarak vereceğiniz bilgiler sadece araştırma amacı ile kullanılacaktır. Sizden istenen; her bir maddeyi okuduktan sonra, o maddede belirtilen ifadenin size uygunluk derecesini düşünerek kategorilerin altında bulunan boşluklara (x) işareti koymanızdır. Lütfen her madde için sadece bir kategoriye işaretleyiniz.

Katkılarınız için teşekkürler.

	Hiç uygun değil	Uygun değil	Kararsızım	Uygun	Tamamen uygun
1.Öğretmenliğin manevi doyumu yüksek olan bir meslek olduğunu düşünüyorum.					
2.Hiç bir zaman öğretmenlik yapmayı düşünmem.					
3.Uzun dönemli tatil olanağı olsa da, öğretmenlik yapmak istemem.					
4.Öğretmen olma düşüncesi bile beni tedirgin eder.					
5.Öğretmenliği seviyorum.					
6.İşsiz kalsam da, öğretmenlik yapmam.					
7.Bence öğretmenlik sıkıcı bir meslektir.					
8.Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum.					
9.Bütün gün başkalarının çocuklarıyla uğraşmanın hiç de çekici olmadığını düşünüyorum.					
10.İstedğim bir yerde bile olsa öğretmenlik yapmam.					
11.Bütün zorluklarına rağmen, öğretmen olmayı tercih etmem.					
12.Çocuklarla ve genç kuşakla bir arada olmanın kişiyi zinde ve canlı tuttuğuna inanıyorum.					
13.Parasal yönü eleştirilse bile, öğretmenlik yapmayı tercih etmem.					
14.Öğretmenlik sözcüğü duymak bile beni huzursuz etmeye yetiyor.					
15.Benim için en uygun mesleğin öğretmenlik olduğuna inanıyorum.					
16.Hem çalışıp, hem kendime zaman ayırabileceğim için öğretmenliği tercih ederim.					
17.Kendimi küçüklüğümde beri öğretmen olmaya hazırlıyorum.					
18.Hayatta, seçmeyi düşünebileceğim en son meslek öğretmenliktir.					
19.Öğretmen olmak için yaratıldığıma inanıyorum.					
20.Öğretmenlik hayallerimi süsleyen bir meslektir					
21.Hangi koşullar altında olursa olsun öğretmenlik yaparım					
22.Öğretmenlik yapmaktansa, başka işte çalışmayı tercih ederim					

